

Sygnatura akt IX C 968/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

W., dnia 12-06-2013 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu IX Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący:SSR Monika Skibińska

Protokolant:Anna Marczak

po rozpoznaniu w dniu 29.05.2013r. we W.

sprawy z powództwa (...) Spółka z o.o. z siedzibą w W.

przeciwko (...) Publicznemu Szpitalowi (...) we W. - Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej z siedzibą we W.

- o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej (...) Publicznego Szpitala (...) we W. - Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej z siedzibą we W. na rzecz strony powodowej (...) Spółka z o.o. z siedzibą w W. kwotę 56015,28 zł (pięćdziesiąt sześć tysięcy piętnaście złotych dwadzieścia osiem groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 28.12.2012r. do dnia zapłaty;

II. dalej idące powództwo oddala;

III. zasądza od strony pozwanej (...) Publicznego Szpitala (...) we W. - Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej z siedzibą we W. na rzecz strony powodowej (...) Spółka z o.o. z siedzibą w W. kwotę 5944,69 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt IX C 968 / 12

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) Sp. z o.o. w W. domagała się zasądzenia od strony pozwanej (...) Publicznego Szpitala (...) we W. kwoty 59.928,91 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi w sposób następujący: od kwoty 56.015,28 zł od dnia 7 lutego 2012 r. do dnia zapłaty i od kwoty 3.913,63 zł od dnia 6 sierpnia 2012 r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym 4.817 zł tytułem zastępstwa procesowego.

Uzasadniając żądanie pozwu podała, że w ramach prowadzonej przez obie strony działalności gospodarczej na podstawie umowy dostawy z dnia 23 kwietnia 2010 r., zawartej w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych, powód sprzedał pozwanemu towary medyczne, zgodnie ze złożonym przez stronę pozwaną zamówieniem. W związku z w/w transakcją powód wystawił faktury VAT. Pozwany wskazanych w nich kwot nie zapłacił. W dniu 16 marca 2012 r. strona pozwana odebrała wystosowane przez powoda wezwanie do zapłaty. Wezwanie to pozostało bezskuteczne. W oparciu o par. 10 w/w umowy strona powodowa wezwał stronę pozwaną do mediacji. Postępowanie mediacyjne toczyło się w dniach 11 lipca 2012 r. oraz 18 lipca 2012 r. Strona pozwana kwestionowała żądanie odsetkowe. Do porozumienia nie doszło. Wskazała, że należność z tytułu odsetek ustawowych na dzień 6 lutego 2012 r. wyniosła 3.913,63 zł.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 11 września 2012 r. Sąd zasądził zgodnie z żądaniem pozwu.

W sprzeciwie od powyższego nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości jako bezzasadnego oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania, w tym na podstawie art. 103 k.p.c. oraz nieobciążanie kosztami postępowania na podstawie art. 102 k.p.c., a nadto o ewentualne rozłożenie żądania na 10 rat, z uwagi na jego trudną sytuację finansową.

Strona pozwana, powołując się na par 7 ust. 1 umowy stron zarzuciła, że roszczenie strony powodowej, zarówno w zakresie kwoty głównej, jak i odsetek, jest niewymagalne. Podniosła, że powód nie wykazał, że doręczył faktury VAT, o których mowa w pozwie, ani też by zrealizował dostawy.

Dalej wskazał, że zmiana wynagrodzenia poprzez zmianę stawki VAT jest, z uwagi na treść art. 144 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, nieważna.

W odpowiedzi na sprzeciw powód wniósł o zasądzenie od pozwanego kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 5.417 zł. Nadto podał m.in., że wierzytelności objęte powództwem stały się w pełni wymagalne w terminach w pozwie wskazanych. Podał, że wraz z każdą partią towaru sprzedanego i dostarczonego do pozwanego była do każdej dostawy dołączana faktura wraz z kopią zamówienia. Dostawy były dokonywane za pokwitowaniem do wskazanego w umowie magazynu Apteki Szpitala (...) we W.. Zatem to na pozwanym i jego jednostce organizacyjnej spoczywał bezwzględny obowiązek natychmiastowego doręczenia (w dniu dostawy) do działu księgowości. Skutki zaniechania w tej mierze spoczywają więc na pozwanym.

Dalej podał, że odsetki wskazane w pozwie są naliczone po upływie umownych 90 dni po dniu dostawy towaru zakupionego przez pozwanego i doręczenia do pozwanego faktury wraz z tym towarem. Rzeczywisty okres naliczenia odsetek do kapitalizacji został zapoczątkowany wraz z upływem 91 dnia po doręczeniu faktury do pozwanego tj. z korzyścią dla pozwanego.

Zwrócił uwagę, że sprzedaż i wszelkie dostawy były realizowane w oparciu o zamówienia podpisane przez osoby wyznaczone i przez dyrekcję szpitala uprawnione do takich czynności. W treści każdego zamówienia i dalej w treści każdej faktury jest podany numer umowy.

Podniósł także, że przystępując do mediacji pozwany uznał dług.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 23 kwietnia 2010 r., w wyniku rozstrzygnięcia postępowania przetargowego w trybie przetargu ograniczonego, strona powodowa (...) Sp. z o.o. w W. zawarła jako wykonawca w rozumieniu ustawy Prawo zamówień publicznych ze stroną pozwaną (...) Publicznym Szpitalem (...) we W. jako zamawiającym, umowę nr (...). Przedmiotem umowy była sukcesywna sprzedaż produktów farmaceutycznych w asortymencie i ilości określonej w załączniku (par. 2 i 3).

W umowie tej strony ustaliły, że:

- wykonawca zobowiązuje się do dostawy produktów farmaceutycznych do dostarczania przedmiotu dostawy do magazynu Apteki Szpitala (...) we W. wyłącznie wg zapotrzebowania zamawiającego – par. 4;
- termin wykonania umowy to 12 miesięcy od daty podpisania umowy, z możliwością jego przedłużenia – par. 5;
- ustalone kwoty jednostkowe, stanowiące o wartości zamówienia, nie ulegną wzrostowi przez okres obowiązywania umowy, jednak w przypadku zmian stawek podatku VAT oraz cen urzędowych, wprowadzono możliwość tych zmian na podstawie wiążących w tym zakresie przepisów prawnych – par. 6;
- termin płatności (przelewu na konto wykonawcy) – po wykonaniu dostawy w terminie 90 dni licząc od dnia doręczenia prawidłowo wystawionej faktury do księgowości oraz kopii zamówień podpisanych przez kierownika apteki – par. 7 w zw. z par. 4;

- zamawiającemu przysługują kary umowne m.in. z następujących tytułów i w następujących wysokościach: 2% wartości umowy brutto za każdy dzień opóźnienia w dostawie ponad termin określony umową – par. 9;

- w przypadku opóźnienia płatności, wykonawca zobowiązuje podjąć negocjacje wysokości odsetek ustawowych, w przypadku żądania ich zapłaty – par. 9;

- strony przedmiotowej dobrowolnie poddały wszelkie spory z niej wynikłe pod rozstrzygnięcie w drodze mediacji; oświadczyły, że skierowanie rozstrzygnięcia sporu, nie wyczerpując postępowania mediacyjnego, będzie traktowane jako przedwczesne wytoczenie powództwa; koszty mediacji strony ponoszą solidarnie; wysokość wynagrodzenia mediatora nie może być wyższa niż określona rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 listopada 2005 r. w sprawie wysokości wynagrodzenia i podlegających zwrotowi wydatków mediatora w postępowaniu cywilnym – par. 10.

Aneks z dnia 23 kwietnia 2010 r., wchodzącym w życie 1 stycznia 2011 r., strony postanowiły, w związku ze zmianą ustawy o podatku od towarów i usług o zmianie stawki podatku VAT z 7 na 8 %.

Dowód :

- ***umowa z dnia 23 kwietnia 2010 r. wraz z załącznikiem, k. 8-18;***
- ***aneks z dnia 23 kwietnia 2010 r., k. 18.***

Na podstawie w/w umowy w kwietniu 2011 r. pozwany szpital zamówił u strony pozwanej produkty na łączną kwotę 56.015,28 zł.

W ramach przedmiotowej umowy pozwany szpital zamówił u strony powodowej, a powód dostarczył:

- M. za kwotę 15.162,12 zł objęte fakturą VAT (...) z dnia 18 kwietnia 2011 r.
- M. za kwotę 40.853,16 zł objęte fakturą VAT (...) z dnia 26 kwietnia 2011 r.

Zamówienia były dokonywane faksem. Przyjęcie w/w towaru potwierdził kierownik/zastępca kierownika apteki szpitala.

Dowód :

- ***faktury VAT; zamówienia, potwierdzenia odbioru, k. 19-25, 78-79.***

Pismem z dnia 14 marca 2012 r., odebrany przez pozwanego szpital 16 marca 2012 r., strona powodowa wezwała pozwanego do uregulowania wynikającego z przedmiotowej umowy zadłużenia, które na dzień 6 lutego 2012 r. wyniosło wraz z odsetkami ustawowymi 59.015,28 zł (w tym 3.913,63 zł z tytułu odsetek) w terminie 7 dni.

Dowód :

- ***wezwanie z dnia 14 marca 2012 r. wraz z zpo, k. 26, 34-35.***

Pismem z dnia 11 maja 2012 r., odebrany 14 maja 2012 r., strona powodowa wezwała pozwanego do wyznaczenia mediatora dla rozstrzygnięcia sporu o zapłatę w/w wymagalnego zobowiązania w terminie tygodnia.

Dowód:

- ***wezwanie z dnia 11 maja 2012 r. wraz z zpo, k. 31-33.***

W wyniku powyższego doszło do postępowania mediacyjnego stron, w toku którego doszło do dwóch posiedzeń w dniach 11 lipca 2012 r. i 18 lipca 2012 r. Mediacje odbywały się także drogą telefoniczną oraz elektroniczną. Postępowanie mediacyjne nie zakończyło się zawarciem ugody.

Dowód :

- ***protokół z przeprowadzonego postępowania mediacyjnego z dnia 25 lipca 2012 r., k. 28-30.***

* * *

Na dzień 31 grudnia 2011 r. pozwany szpital był zadłużony na 53.847.726,10 zł, a strata wyniosła 32.134.043,34 zł.

W roku 2012 r. kondycja finansowa szpitala uległa poprawie.

Dowód :

- ***bilans, k. 57-61;***
- ***przesłuchanie świadka W. K., k. 115.***

Sąd zważył, co następuje :

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w znacznej części.

W ocenie Sądu postępowanie dowodowe wykazało, że pozwany szpital w ramach umowy z dnia 23 kwietnia 2010 r., zakupił u powodowej spółki produkty – leki dla apteki szpitalnej – za łączną kwotę 56.015,28 zł i zobowiązany jest w związku z tym do zapłaty ceny zgodnie z art. 535 k.c.

Strona powodowa wykazała sam fakt zakupu towarów zamówieniami i fakturami VAT załączonymi do pozwu oraz potwierdzeniami odbioru towaru (listami przewozowymi) załączonymi do odpowiedzi na sprzeciw. Każda faktura jest skorelowana z odpowiednim zamówieniem podpisanym zgodnie z umowami łączącymi strony przez kierownika apteki szpitalnej, apteka potwierdziła też odbiór tych towarów na listach przewozowych. Dowody załączone do pozwu (w szczególności zamówienia podpisywane przez kierownika apteki szpitala i jego zastępcę) nie budziły wątpliwości Sądu ani też strony pozwanej, która nie zaprzeczyła ich prawdziwości, jak również temu, że zamówienia pochodzą od niej czy też, iż zostały złożone przez osoby uprawnione. Za niewiarygodne Sąd uznał natomiast w tym zakresie zeznania świadka W. K., zawierające raczej opinie i przypuszczenia, niż oświadczenia wiedzy.

Mając na względzie fakt, że strona pozwana zamawiała w powodowej spółce towary, a następnie odbierała je wraz z fakturami VAT, co zostało wykazane dowodami z w/w dokumentów, Sąd doszedł do przekonania, iż do sprzedaży doszło, zaś strona pozwana ma obowiązek zapłaty ceny. Strona pozwana towar i faktury odbierała, nie zwracała ani dostarczonego towaru ani faktur, przez czynności konkludentne potwierdzając fakt zakupu określonego towaru za określoną cenę. Dodatkowo warto podnieść, że strona pozwana otrzymanych faktur nie kwestionowała, nie skorzystała także praw, z przysługujących jej zgodnie z umową na wypadek niewywiązania się powoda z umowy, jak i naliczenia kar umownych. Obowiązek zapłaty wynika zatem nie tylko z faktu wystawienia przez powodową spółkę faktur VAT, ale i z faktu zamówienia i odbioru towarów za określoną cenę i włączeniu doręczonych faktur VAT do dokumentacji księgowej.

Wobec powyższego nie ma znaczenia sam fakt braku na fakturach szczegółowego numeru zamówienia. Przedłożone przez stronę powodową faktury zawierają numer umowy stron, a nazwy ujętych w nich towarów oraz kwoty należności zgadzają się z treścią zaakceptowanych zamówień, do których były wystawiane faktury – w zależności od rodzaju zamawianego asortymentu.

Sąd zasądził zatem na rzecz powoda kwotę żądanej należności głównej w wysokości 56.015,28 zł.

Dalej należy wskazać, że strona powodowa nie wykazała, iż dostarczyła do księgowości zamawiającego faktury VAT wraz z zamówieniami, co z kolei ma wpływ na żądanie odsetkowe, gdyż zapłata ceny miała następować zgodnie z §7 ust. 1 w/w umowy w terminie 90 dni od dnia doręczenia faktury do księgowości zamawiającego wraz z kopią zamówienia (par. 7). Bezsprene powód obowiązkowo swego nie wykonał, gdyż w odpowiedziach na sprzeciw podał sam, że faktury wraz z zamówieniami dostarczał wraz z towarem do apteki szpitalnej.

Mając powyższe na uwadze Sąd zasądził ustawowe odsetki za opóźnienie w zapłacie kwot wskazanych w fakturach (i zamówieniach) od dnia 26 grudnia 2012 r., tj. po upływie 90 dni od doręczenia pozwanemu odpisu pozwu 26 września 2012 r., uznając, że strona powodowa nie udowodniła, aby wcześniej doręczyła pozwanemu faktury wraz z zamówieniami. Z uwagi na to, iż termin zapłaty upływał w dniu wolnym od pracy, zapłata winna nastąpić 27 grudnia 2012 r., co za tym idzie odsetki ustawowe przysługują pozwanemu w oparciu o art. 481 §1 k.c. od dnia 28 grudnia 2012 r., a dalej idące żądanie odsetkowe Sąd oddalił, w tym o skapitalizowane odsetki, których wyliczenie bazowało na datach wymagalności wskazanych w fakturach w wysokości 3.913,63 zł.

Strona pozwana w sprzeciwie zarzuciła, że zmiana przez powoda wynagrodzenia poprzez zmianę stawki VAT stanowi naruszenie art. 144 ust. 1 ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych. Sąd uznał, że zarzuty strony pozwanej oparte na przepisach ustawy Prawo zamówień publicznych są niezasadne, gdyż zgodnie z art. 4 ust. 8 ustawy nie stosuje się do zamówień, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 14.000 euro. Zamówienia objęte pozwem dokonywane w powodowej spółce były jednostkowe: jedno lub dwa, trzy w miesiącu i obejmowały towary do bieżącej działalności apteki szpitala (apteki szpitalnej). Żadne z tych zamówień nie przekraczało równowartości kwoty 14.000 euro. Niezależnie od powyższego zmiana ustalonych przez strony kwot jednostkowych, stanowiących o wartości zamówienia, w przypadku zmian stawek podatku VAT, była zgodna z par. 6 umowy stron.

Zła sytuacja finansowa pozwanego szpitala opisana w sprzeciwach jest powszechnie znana. W okolicznościach niniejszej sprawy nie uzasadnia ona jednak rozłożenia na raty. Sąd prezentuje pogląd, że nie można przerzucać na dostawców towarów i usług (...) skutków zbyt niskiego kontraktu z NFZ czy też braku finansowania świadczeń ponadlimitowych. Nie jest rzeczą przedsiębiorców finansowanie – kredytowanie publicznej służby zdrowia. Zła sytuacja finansowa pozwanego szpitala nie jest niczym nowym, pogłębia się od lat. Nie jest więc żadną szczególną okolicznością, o której mowa w art. 320 k.p.c., istniała bowiem już w chwili zawierania przez stronę pozwaną umów z powodową spółką. Dodatkowo wypada wskazać, że świadek W. K. (pracownik księgowości szpitala) zeznała, że sytuacja szpitala w 2012 r. uległa pewnej poprawie.

W sprawie niniejszej nie mógł mieć zastosowania art. 103 §1 i 2 k.p.c. Przez „niesumienne lub oczywiście niewłaściwe postępowanie” przepis ten rozumie sposób postępowania strony w samym procesie, nie zaś przed procesem – tak SN z dnia 4 grudnia 1951 r. C 423/51 OSNCK 1953/1/21, PiP 1952/8-9/373 oraz SN z dnia 25 sierpnia 1967 r. II PR 53/67 OSP 1968/6/120, co nie miało miejsca.

Sąd nie uwzględnił także wniosku pozwanego złożonego na podstawie art. 102 k.p.c. o nieobciążanie go kosztami procesu. Zdaniem Sądu sama zła sytuacja finansowa szpitala nie może uzasadniać nieobciążania szpitala kosztami procesu należnymi wierzycielowi, który wygrywa sprawę w sądzie. Sąd nie może bowiem jedynie chronić interesu szpitala czy to poprzez rozkładanie na raty lub nieobciążanie kosztami procesu, równie ważny jest interes wierzyciela, który powinien otrzymać zapłatę za dostarczony towar do bieżącej działalności szpitala i uzasadnione koszty procesu. Mając na względzie, iż wierzyciele masowo występują z pozwami przeciwko szpitalowi do tut. Sądu, Sąd nie uznaje za właściwe nieobciążanie szpitala kosztami, gdyż powoduje to rażące naruszenie interesów dostawców towarów do publicznego szpitala.

Orzeczenie o kosztach postępowania Sąd oparł na podstawie art. 100 k.p.c., który stanowi, że w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone.

Sąd ustalił, że na skutek częściowego uznania powództwa przez pozwaną strona powodowa utrzymała się przy swoim żądaniu w 93,46 %, a pozwana w 6,54 %.

Powód poniósł koszt 2.997 zł opłaty sądowej oraz zastępstwa procesowego – 3.617 zł, przysługuje mu zatem 6181,44 zł. Pozwany poniósł koszty zastępstwa procesowego 3.617 zł, przysługuje mu zatem 236,55 zł.

Wobec powyższego Sąd zasądził na rzecz powoda kwotę 5944,69 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Za niezasadne uznał Sąd żądanie zasądzenia na rzecz powoda kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 5.417 zł. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu zasądzając opłatę za czynności radcy prawnego z tytułu zastępstwa prawnego, sąd bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy pełnomocnika, a także charakter sprawy i wkład pracy pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia – § 2. 1. W ocenie Sądu w przedmiotowej sprawie nie zaszły okoliczności uzasadniające podwyższenie stawki minimalnej, określonej w § w/w rozporządzenia.